

Szakmai beszámoló

NTAB-KP-1-2022/1-000041

Isztiméri Német Nemzetiségi Tábor

2022.07.04 - 2022.07.08-ig

A Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága megbízásából a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt nyílt pályázatot írt ki nemzetiségi táborok 2022. évi költségvetési támogatására.

A kiírás célja, a kiírás szerinti nemzetiségek körébe tartozó nappali tagozatos, általános és középiskolai tanulók részvételével történő táborok, erdei iskolák megvalósítása: a tanulók anyanyelvi nyelvismeretének bővítése, kulturális ismereteik fejlesztése, hagyományörzés vagy hitéleti tevékenység volt.

Isztimér Fejér megye Északnyugati peremén, a Keleti -Bakony röglépcsőin települt, közel 1000 fős lakosságszámmal rendelkező község. Átmenő forgalma nincs. Német ajkú családok telepedtek le a településen.

Isztiméren a Német Nemzetiségi Önkormányzat 1998-ban alakult, a helyi német ajkú lakosság érdekvédelmi szerve.

A hagyományápolás és az anyaországgal való kapcsolattartás mellett anyagi eszközökkel részben állami finanszírozásból, részben pályázatok útján hozzájárul a község fejlődésének elősegítéséhez.

Céljaink mellett, fontosnak tartjuk a településen élő gyermekek, fiatalok részére a hagyományok átadását, a nyelvi kultúra megőrzését a fiatal generáció számára.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat munkáját támogatja Isztimér Község Önkormányzata, Szociális Alapszolgálati Központ, az „Életet az éveknek” Nyugdíjasklub, Isztimér Önkéntes Tűzoltó és Polgárőr Egyesület, valamint az Edelweiß Német Nemzetiségi Kórus. A helyi civil szféra segítségével, közösen együttműködve, egymást támogatva próbáltuk a feltételeket megteremteni, az aktív részvételen alapuló, értékteremtő és élményalapú szabadidő eltöltéséhez, közösségi program biztosításával.

Hatodik alkalommal szerveztünk a településen német nemzetiségi tábort, a német kultúra ápolásának, hagyományok megőrzésének jegyében.

Előzetes tapasztalatok és felmérések követően, vettünk részt a pályázaton és sikeres elbírálást követően 400.000,-Ft támogatásban részesültünk.

A német nemzetiségi nyári tábor iránt nagy volt az érdeklődés, 20 gyermek részére megszerveztük, összeállítottuk az 5 napra szóló tábor programját.

A tábor lehetséges résztvevőit, az általános iskolai korosztályt céloztuk meg, akiket a szülőföld szeretetére, hazaszeretetre, a szülőföldhöz való kötődés erősítésére

kapcsolatépítésre, a fiatalság összetartozásának erősítésére, a generációk közötti kapcsolatrendszer kialakulására, a környezettudatos életre nevelésre lehet motiválni, felkészíteni és nevelni.

Az isztiméri gyerekek a Móri Radnóti Miklós Általános Iskola, Kincsesbányai Kazinczy Ferenc Tagintézményébe járnak Kincsesbányára, mely iskola felvállalta a német nemzetiségi nyelv oktatását.

Az oktatási intézmény egyik nagyon fontos meghatározott célja, a német nyelvet szerető és jól beszélő, pozitív azonosságtudattal rendelkező diákok kerüljenek ki az iskolából.

Pedagógiai programjuk ezzel kapcsolatban három fő területet jelöl ki:

- német nemzetiség lakta területek megismertetését diákokkal
- a német nemzetiség történelmi múltjának hiteles ábrázolását;
- a német nemzetiségi kultúra ápolását, hagyományainak őrzését.

A tábor nyelvi foglalkozásainak megvalósulásához az iskola két német nyelvet oktató tanára nyújtotta a szakmai segítséget.

A program megkezdése előtt a táborozásra jelentkező gyermekek szüleinek közösségi csoportot hoztunk létre, ahol a táborozás céljáról, a programok részletes ismertetéséről, a táborba érkező kívánó gyermekek szülői nyilatkozatának hozzáférhetőségéről, valamint a tábor házirendjéről kaphattak tájékoztatást az érdeklődő szülők.

A tábor első napján a hivatalos engedélyek, a szükséges dokumentáció, adminisztrációs teendők után, hétfőn reggel nagy izgalommal, megnyitottuk a tábor kapuját az érdeklődő gyerekek előtt.

A gyülekezésre érkezők regisztrációjára, szülői nyilatkozatok leadására, információcserére került sor.

Az INNŐ elnöke, Fiedler Albertné, köszöntötte a 2022. évi nemzetiségi tábor résztvevőit, megismertette a táborozó gyermekekkel a német nemzetiségi önkormányzat célját, feladatát, kívánt a gyermekeknek hasznos és élményekben gazdag szabadidőtöltést, megköszönte a tábor, a német kultúra iránt nagy érdeklődést, az anyagi lehetőséget, amit a Miniszterelnökség biztosított a tábor megvalósulásához.

Gömbösné Rostaházi Judit Isztimér polgármestere is köszöntötte a gyermekeket a 2022. évi német nemzetiségi táborban, bemutatta Váraczkai Enikő tábor vezetőt és Sági Éva óvodai- iskolai szociális segítőt, a Szociális Alapszolgáltatási Központ munkatársait, valamint a közösségi segítőköt, Bálintot és Sárát.

Váraczkai Enikő táborvezető ismertette a tábor egész heti programját, majd a gyerekekkel közösen a csoportszabály megalkotására került sor.

A délelőtti programot, játékos formában kialakított ismerkedéssel kezdtük. A játékok lényege egymás keresztnevének, pozitív tulajdonságának megismerése, megjegyzése volt. Ezzel megalapoztuk a táborunk jó hangulatát, ez adott ötletet a gyerekek számára, egy táborzászló készítéséhez.

Szerették volna szimbolizálni rajta a résztvevők keresztnevét, a meghirdetett és várva várt programjainkat.

A gyerek nagy örömmel és lelkesedéssel álltak körbe a zászlót, hiszen mindenki kreatív alkotását és nevét írhatta fel a zászlóra, zsírkréta, vízfesték, filctoll, színes ceruza segítségével.

A csapatépítő játékok, csapatversenyek szervezésével, a célunk közösség építés, kapcsolatépítés, összetartozás erősítése volt.

A gyerekeknek élmény volt megismerni kortársaikat játékos formába, ezáltal fontos információkat gyűjteni egymásról.

Az ismerkedést követően német nyelvtanulás következett könnyedebb stílusban. Laukó Éva német tanárnő segítségével német órán német énekeket tanultak a gyermekek, majd német nyelvű ügyességi játékokat játszottak a tanárnő vezetésével.

A csapatok alakulását követően borítékok rejtették a német mondatok között elrejtett „kakukktojás” szavakat, melyet a gyerekek hibátlanul oldottak meg.

Sorversenyen gyűjtött szavak segítségével a csapatok helyes sorrendbe állított mondatokat alkottak. A gyerekek nagy izgalommal és örömmel oldották meg a nyelvi feladatokat. A számok világának gyakorlását követően a nyári évszak tulajdonságainak és eseményeiről beszélgettek a gyermekek német nyelven, ezáltal is még több információt tudhattak meg egymásról.

A tízóraiztatásnál és az ebédeltetésnél, két nagyon szorgalmas, gyermekcentrikus, ügyes, közösségi önkéntes munkát szívesen végző középiskolás, Sára és Bálint segédkezett. Az ebédet követően, a nap további programját követve, nemzetiségi játékok tanulására került sor.

„Hogyan és mit játszottak a gyermekek régen” címmel interaktív foglalkozás indult az INNŐ Elnök Asszony vezetésével.

Fiedler Albertné Aranka néni férje, saját kezűleg készítette el ajándékba a gyermekek öröme, szórakozására a nemzetiségi játékok eszközeit, a Pilinckét, Csúzlit és a Snúrozáshoz megfelelő pénzért biztosított a játékhhoz, melyet Aranka néni segítségével, vezetésével a gyermekek kipróbálhattak és versenyeket is szervezhettek egymás között. A hagyományőrző játékokat elsajátították, kipróbálták az elnök asszony útmutatásai mellett, az új játékok megtanulása élményekhez juttatta a táborozókat.

2. nap. A gyülekezőt követően a gyermekek három csoportot alkotva indultak a falutúrára. Állomásokra kellett érkezni a gyerekeknek, ott feladatokat kell megoldaniuk, játékosan megismerve környezetüket, településüket, hagyományait nemzetiségi értékeit.

1. állomáson: egészségügyi ismereteket, majd elsősegélynyújtási technikákkal ismerkedtek a táborozó gyermekeket Reni néni és Erzsi néni, helyi nővérek segítségével. Volt sebkötözés, vérnyomás mérés, segélyhívás gyakorlása.

A falu szívében álló templomot, Fiedler Albertné az INNÖ elnöke mutatta be a gyermekeknek. Elmondta a Szent Anna tiszteletére felszentelt templom történetét a 4 harang nevét, eredetét, majd az orgonafelújításával kapcsolatos történetét. A gyermekek megtekintették a csodálatos épületet, körbejárták kívül-belül, megcsodálták a freskókat, az oltárt, szobrokat, szószéket. Felmentek a karzatra, ahol közelről csodálhatták meg a hatalmas orgonát. Feladatként, megszámozták a templomba található padsorokat, a látható orgonasípokot és a karzatra vezető lépcsők számát. Aranka néni, minden gyermek számára apró ajándékkal készült (német imát, a templom fotóját stb.).

2. állomáson: a templom mellett található Kitelepítési Emlékmű volt, melynek történetét érdeklődve hallgatták a gyerekek. Feladatként az emléktáblán szereplő szöveget, illetve évszámot kellett rögzíteni menetlevelükben. Elhaladtak a gyermekek a templom előtt álló Szent Flórián szobor mellett, amely az 1884.03.24-i tűzvésznek állít emléket.

3. állomáson: A Polgármesteri hivatalba és az épületben helyet kapó falumúzeumba tekinthettek be. A falumúzeumban a régi használati tárgyakat, népviseleteket, kéziratokat, bútorokat, képeket lehetett megtekinteni.

Feladatként a régi rádiók, bögrék megszámlálását kapták, illetve azt, hogy a kiállított női és férfi népviseletről hány ruhadarabot tudnak németül megnevezni. Gömbösné Rostházi Judit Isztimér Polgármester Asszonya is nagy szeretettel várta a gyermekeket irodájába, ahol betekintheztek a kulisszák mögé, ismerkedve egy hivatal munkájával, a település tennivalóival. Feladatukat elvégezve, indultak a következő állomásra.

4. állomás: a helyi Coop ABC-be vezetett, ahol a mindennapi szükséges élelmiszereket vásárolják meg a helyi lakosok.

Feladatuk az volt, mennyi lisztet, és étolajat árultak azon a napon a boltba, milyen friss zöldségek találhatók a zöldséges részlegen, ezt természetesen fotóval dokumentálniuk is kellett.

5. állomás: a faluban helyet kapott hadtörténeli kiállítás, Jóba Endre magángyűjteménye. Az épületben található I. és II. világháborús tárgyak, öltözékek, iratok, fegyverek, játékok és képek, térképek, lenyűgözték a gyermekeket. Sokat kérdeztek, érdeklődve hallgatták a megdöbbentő történeteket. Menetlevelükbe azokat a tárgyakat kellett bejegyezniük, amelyek a legérdekesebbnek találtak.

6. állomás: a falu végén található barátság kőhöz vezetett, amely a németországi Krauchenwies településsel létrejött testvérkapcsolat és barátság jelképe. Közvetlen mellette helyezkedik el a tűzoltószertár, ahol megtekinthették a régi tűzoltóautót teljes felszereléssel,

valamint a régi tűzoltó készüléket. A gyermekek megtudták a tűzoltóegyesület vezetőitől, tagjaitól, hogy Egyesületük 1881-ben alakult és azóta is működik 22 fővel. Sor került a tűzoltók ruházatának felpróbálására, egy kézi locsolókészülék kipróbálására. A gyermekek nagy lelkesedéssel öltözködtek, gyakorolták a locsolási feladatokat.

A jól megérdemelt, finom ebéd után Pittner Zita néni és a gyerekek közös meséjét követte Veronka néni, aratásról szóló történetei, ami visszarepítette a táborozókat a régmúlt világába. Fiedler Albertné Aranka néni rengeteg fekete-fehér, régi fotóval készült, hogy a gyermekek láthassák Isztimér történetét.

Angeli Pálné Veronka néni a település egyik legidősebb lakója, a német nemzetiségi kultúra ápolásának mestere a településen és csodálatos történeteken keresztül ismertette meg a gyermekeket életútjával, a nemzetiségi kultúra hagyományaival.

Mesélt e gyermekkoráról, amit Isztiméren töltött, a családjukban megtartott szokásaikról, ünnepeikről és munkájáról.

A gyermekkori játékaikról elmondta, hogy nekik nem adatott meg ennyi játék, ami a mai gyermek számára.

Veronka néni a gyermekek számára a nyári munkák közül az aratást, az aratáshoz kapcsolódó alkotómunkát dolgozta fel a gyerekekkel. Az eszközök megismerése után következett a kötél készítés a learatott gabona szárából, amit a gyermekek is kipróbálhattak Aranka néni és Veronka néni segítségével.

Fiedler Albertné Aranka néni, a régi aratási munkák bemutatását követően a mai aratási módszereket, eszközöket, feladatokat ismertette a táborozó gyermekekkel, akik számára ez már ismertebb volt.

Az idősebb generációt képviselő Veronka néni és Fiedler Albertné Aranka néni, a Német Nemzetiségi Önkormányzat Elnöke további anekdotákkal, családi, iskolai történeteikkel, folytatták a délutáni programot.

Hagyományaikat, ünnepeiket az isztiméri német ajkú lakosság miként tartotta régen és napjainkban, erről pontos hiteles képet kaphattak az előadótól a délután folyamán.

Az idős vendégünk, a születéshez kapcsolódó bölcsődalokat, mondókákat, amit ő is a szüleitől, nagyszüleitől hallott, nagy szeretettel adta át a jelenkor ifjúságának.

Olyan német (sváb)szavak megtanulására volt lehetőségünk, amit gyakran használtak a családok.

Az diákok érdeklődését felkeltette az idős vendégünk és végeláthatatlan kérdések következtek.

Veronka néni és Aranka néni nagyon színvonalas, érdekes történetei maradandó élményt nyújtott a résztvevőknek.

A vendégek után, délutáni agyagozás következett Barbarával, a helyi keramikussal, amely olyan nagy sikert aratott, hogy a sorra készült csodás alkotásokat alig győztük a szárító asztalon elhelyezni.

3. nap. A helyi Nyugdíjas Klub tagjai kreatív foglalkozásokkal, alkotási ötletekkel, kellékekkel örvendeztették meg a gyermekeket, amit haza is tudtak vinni.

Isztiméri Edelweiss Német Nemzetiségi Kórus 1987-ben alakult meg, jelenleg 25 fővel működik. Négyen népviseletbe öltözve a kórus tagjai, nemzetiségi népdalokkal és énekekkel lepték meg a táborozókat, melyet nagy tapsal fogadtak a gyerekek.

Ezután érkeztek meg hozzánk a Móri Rendőrkapitányság két munkatársa, akik kerékpáros közlekedés szabályairól, a közlekedési táblák ismertetése mellett, játékos kerékpáros feladatokat gyakoroltattak a gyerekek, átbeszélve azt is, hogyan kell egy kerékpárt helyesen felkészíteni a közúti közlekedésre.

A gyerekek kipróbálhatták a rendőrök által használt eszközöket (bilincs, gumibot, rendőrségi autó, rendőrségi motor, bukósisak stb.)

Ebéd után helyközi járatos busszal utaztunk Guttamásiba, a Lovardához, ahol Ódor Gábor vezető várta a gyermekeket.

Minden gyermek lovagolhatott, lovat etethetett és egy igazi lópatkolás, lóápolás részesei lehettek, mindezt élőben, élesben kipróbálva. Lovaglás, lópatkolás, régi idők mesterségeit megismerve, a helyközi busszal visszaérkeztünk a táborhelyünkre, uzsonna után, minden gyermek tájékoztatást kapott a következő autóbuszos kirándulós napunkhoz kapcsolódva.

4. nap. Gyülekezőt követően autóbuszos kirándulásra indultunk Tata városába.

Az első állomásunk a Tatai várba vezetett, ahol már vártak bennünket, múzeumpedagógiai foglalkozással, (lovagi feladatok megoldásával) tárlatvezetéssel. Igazi mamutagyar megtekintése, megfogása nagy élmény volt a gyerekeknek.

A Német Nemzetiségi Hagyományőrző Múzeumot is meglátogattuk, ahol szeretettel fogadtak bennünket.

Nagyon finom friss, kemencében sült pizzával és limonádéval vártak bennünket a Salvatore Pizzázóban, ahol az ebéd elfogyasztása után, következhetett a vízi sport.

Miután a buszról összeszedtük a vízi sportokhoz szükséges kellékeinket, a sétányon megkerestük a Sárkányhajózás színhelyét, ahol az exatlon pálya türelmetlenül várta a gyerekeket, mivel időben egy kicsit megcsúsztunk.

Az exatlon pálya győztese a 9 fős csapatunk lett, legyőzve a másik 8 fős saját csapatunkat. Következett a mentőmellények felszerelése a gyerekekre, mivel a sárkányhajó már harcra kész állapotban várta utasait. Pittner Zita néni, bevállalta a dobolást biztosító, buzdító kísérő szerepet, így a gyerekekkel együtt és a Levente kormányossal vízre szálltak, indulhatott a nagy kaland!

Sajnos időközben a tó felett kitört a vihar, de Levente és Zita néni épségben és biztonságban partra tették a gyerekeket! A viharjelzés miatt a sup és a kajak elmaradt. Nem vártuk meg a vihar végét, viszont helyette egy nagyon finom csavaros fagyira hívta meg a társaságot Fiedlerné Aranka néni Környén, az út melletti fagyizóba.

Az esős időt nagy szerencsével megúsztuk, így késő délután érkeztünk meg Isztimérre egy nagyon jó hangulatban lévő társasággal. Remélem a gyerekek ezen napon is rendkívüli élményekkel, ismeretekkel gazdagon térhettek haza.

5. nap. Az 5. napon a gyerekek reggel a helyi gasztronómiai ismereteiket bővíthették, gyakorolhatták a "Hagyományőrzők Ászai"(a táborunk mottója) lehetek, a rétes készítés, nyújtás, töltés, sütés fázisaiban. A helyi Nyugdíjas Klub tagjai érkeztek hozzánk. Készült káposztás, meggyes, almás, meggyes-darás, tökök-mákos és túrós rétes.

Dél előtt folyamán 3 fordulóban számháború tört ki a tábor külső helyszínein. A gyerekek imádták a játékot, nem akarták abbahagyni.

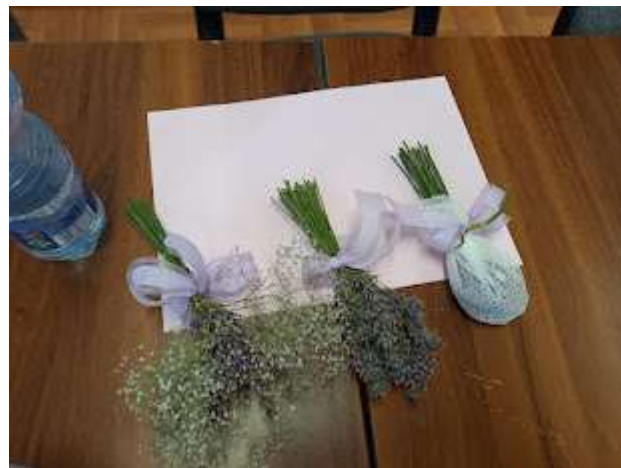
A játékos német foglalkozást Neumann Márta, német tanárnő vezette, aki külső és belső helyszíneken egyaránt foglalkoztatta a gyermekeket német nyelven.

Szabad játék után következett vendégeinkkel a finom közös ebéd elfogyasztása, majd az elkészített többfajta rétes kóstolása.

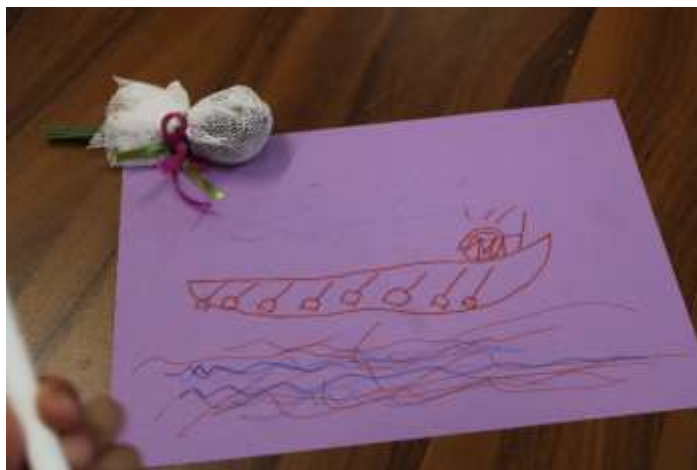
Ebéd után egy közös mesélés következett, egy közös mese megalkotásával. A fantasztikus mesét a gyermekek élményeikből formálták.

Pittner Zita néni levendulás kézműves foglalkozása színesítette, illatosította meg a gyermekek mai napját. A remek, táncos foglalkozást is Zita néni irányította, aminek a gyerekek nagyon örültek.

Délután rajzpályázat került meghirdetésre, "A tábortozás legkedvesebb pillanata" címmel. Minden gyermek elkészítette alkotását, a tábortozásának legkedvesebb emlékei kerültek a színes rajzlapokra.

Táborzárás következett.

A táborozás alatti versenyek értékelése (rajz, vetélkedők, sorversenyek, német nyelvi versenyek, kreatív alkotás, snúrozás, pilinckézés), a jutalmak átadása. Közösen megköszöntük a táboroztatásban segítők munkáját.

Fiedler Albertné Aranka néni, megköszönte a gyerekek részvételét, hozzáállását a tábor szellemiségéhez, mottójához, valamint a segítők munkáját. A gyerekek vastapsokkal jutalmazták.

Borbély Bálint és Nemes Mihály a táborzárásra meglepetés bulit szerveztek a táborozóknak. A buli fergeteges hangulata a lufikkal a tetőfokára hágott. Nagy ölelésekkel búcsúztunk a gyerekektől késő délután.

A sok látnivaló, a falu történetének megismerése, a hagyományok gyakorlása, a táborozók szeretetteljes fogadtatása, új élményekkel gazdagította a gyermekeket, ezáltal igazi „Hagyományápolók Ásza” lett.

Mindenki nagyon sok ismerettel, tapasztalattal lett gazdagabb az egy hét alatt. Fotókon örökítettük meg minden gyermek legkedvesebb élményét, pillanatát és a táborzászlókat. A jövőben is azért tevékenykedünk, hogy gyermekeinkkel, a jövő generációjával megismertessük a régi hagyományokat, megőrizzük a kultúrát és a szokásokat, hogy ők is majd egyszer gyermekeiknek továbbadhassák a német nemzetiség kulturális örökségeit.

Isztimér, 2022.09.05.

Váracski Enikő
táborvezető, szociális munkás